

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2001

Vyhlásené: 25.09.2001

Časová verzia predpisu účinná od: 25.09.2001

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

380

OZNÁMENIE

Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky

Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky oznamuje, že 29. mája 1993 bol v Haagu uzavretý Dohovor o ochrane detí a o spolupráci pri medzištátnych osvojeniach. Dohovor bol prijatý v mene Slovenskej republiky v Haagu 1. júna 1999. Národná rada Slovenskej republiky vyslovila s dohovorom súhlas svojim uznesením č. 1304 z 21. marca 2001 a prezident Slovenskej republiky ho ratifikoval 15. mája 2001. Ratifikačná listina bola uložená 6. júna 2001 na Ministerstve zahraničných vecí Holandského kráľovstva. Dohovor nadobudol platnosť 1. mája 1995 na základe článku 46 ods. 1 a pre Slovenskú republiku nadobudne platnosť 1. októbra 2001 na základe článku 46 ods. 2. Za ústredný orgán podľa článku 6 dohovoru a za orgán príslušný vydávať osvedčenia podľa článku 23 dohovoru bolo v Slovenskej republike určené Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže v Bratislave.

DOHOVOR o ochrane detí a o spolupráci pri medzištátnych osvojeniach

Signatárske štáty tohto dohovoru,

uznávajúc, že pre harmonický rozvoj osobnosti dieťaťa je potrebné, aby vyrastalo v rodinnom prostredí, v atmosfére šťastia, lásky a porozumenia,

pripomínajúc, že každý štát by mal predovšetkým prijať primerané opatrenia, ktoré umožnia dieťaťu zostať v opatere jeho pôvodnej rodiny,

uznávajúc, že medzištátne osvojenie môže poskytnúť výhodu stálej rodiny dieťaťu, pre ktoré sa nedá nájsť vhodná rodina v štáte jeho pôvodu,

presvedčené o potrebe prijať opatrenia na zaručenie toho, aby sa medzištátne osvojenia konali v najlepšom záujme dieťaťa a pri rešpektovaní jeho základných práv a na zabránenie únosom, predaju alebo obchodovaniu s deťmi,

želajúc si na ten účel vypracovať spoločné ustanovenia, berúc do úvahy zásady prijaté v medzinárodných zmluvných dokumentoch, najmä v Dohovore Organizácie Spojených národov o právach dieťaťa z 20. novembra 1989 a v Deklarácii Organizácie Spojených národov o sociálnych a právnych zásadách týkajúcich sa ochrany a blaha detí, s osobitným zreteľom na pestúnsku starostlivosť a osvojenie na vnútroštátnej a medzinárodnej úrovni (Rezolúcia Valného zhromaždenia 41/85 z 3. decembra 1986),

dohodli sa takto:

**I. KAPITOLA
PREDMET DOHOVORU****Článok 1**

Cieľom tohto dohovoru je

- a) vytvoríť záruky, aby sa medzištátne osvojenia uskutočňovali iba v najlepšom záujme dieťaťa a pri rešpektovaní jeho základných práv priznaných medzinárodným právom,
- b) zaviesť systém spolupráce medzi zmluvnými štátmi, ktorý zabezpečí, že tieto záruky sa budú dodržiavať, a tým zabrániť únosom, predaju alebo obchodovaniu s deťmi,
- c) zabezpečiť v zmluvných štátoch uznanie osvojení, ktoré sa uskutočnili na základe dohovoru.

Článok 2

1. Dohovor sa uplatní, ak dieťa s obvyklým pobytom v jednom zmluvnom štáte („štát pôvodu“) bolo alebo má byť premiestnené do iného zmluvného štátu („prijímajúci štát“), a to buď po jeho osvojení v štáte pôvodu manželmi alebo jednou osobou s obvyklým pobytom v prijímajúcom štáte, alebo na účely takého osvojenia v prijímajúcom štáte alebo v štáte pôvodu.
2. Dohovor upravuje iba osvojenia, ktoré vytvárajú trvalý vzťah rodiča a dieťaťa.

Článok 3

Dohovor sa neuplatní, ak súhlasy uvedené v článku 17 písm. c) neboli udelené predtým, ako dieťa dovŕšilo vek 18 rokov.

**II. KAPITOLA
PODMIENKY MEDZIŠTÁTNÝCH OSVOJENÍ****Článok 4**

Osvojenie podľa dohovoru sa uskutoční, iba ak príslušné orgány štátu pôvodu

- a) určili, že dieťa je osvojiteľné,
- b) dospeli po dôkladnom zvážení možností umiestnenia dieťaťa v štáte pôvodu k záveru, že medzištátne osvojenie je v najlepšom záujme dieťaťa,
- c) presvedčili sa, že
 1. osobám, inštitúciám a orgánom, ktorých súhlas sa na osvojenie vyžaduje, sa poskytlo potrebné poradenstvo a že boli riadne informované o dôsledkoch svojho súhlasu, najmä či osvojenie spôsobí zánik právneho vzťahu medzi dieťaťom a jeho pôvodnou rodinou, alebo nie,
 2. tieto osoby, inštitúcie a úrady dali svoj súhlas dobrovoľne, v zákonom požadovanej forme a bol vyhotovený písomne,
 3. súhlasy sa nezískali za platbu alebo protihodnotu iného druhu a neboli odvolané a
 4. súhlas matky, ak sa vyžaduje, sa udelil až po narodení dieťaťa, a
- d) presvedčili sa, že vzhľadom na vek a stupeň vyzretosti dieťaťa
 1. dieťaťu sa poskytlo poradenstvo a riadne bolo informované o účinkoch osvojenia a o dôsledkoch svojho súhlasu s osvojením, ak sa taký súhlas vyžaduje,
 2. želania a názory dieťaťa boli zohľadnené,
 3. súhlas dieťaťa s osvojením, ak sa vyžaduje, bol udelený dobrovoľne, v zákonom požadovanej forme a vyhotovený písomne,
 4. tento súhlas nebol získaný za platbu alebo protihodnotu iného druhu.

Článok 5

Osvojenie podľa dohovoru sa uskutoční, iba ak príslušné orgány prijímajúceho štátu

- a) dospeli k záveru, že perspektívni osvojiteľia sú spôsobilí a vhodní na osvojenie,
- b) presvedčili sa, že perspektívnym osvojiteľom sa poskytlo potrebné poradenstvo, a
- c) dospeli k záveru, že dieťaťu sa povolil alebo sa povolí vstup do tohto štátu a umožní sa mu trvalo zdržiavať na jeho území.

III. KAPITOLA

ÚSTREDNÉ ORGÁNY A AKREDITOVANÉ INŠTITÚCIE

Článok 6

1. Zmluvný štát určí ústredný orgán, ktorý bude vykonávať úlohy uložené takýmto orgánom podľa dohovoru.
2. Federálne štáty, štáty s viacerými právnymi systémami alebo štáty s autonómnymi územnými celkami môžu určiť viac ústredných orgánov a vymedziť územný alebo personálny rozsah ich činností. Ak štát určil viac ústredných orgánov, určí ústredný orgán, ktorému sa budú zasielať písomnosti na účely ich postúpenia príslušnému ústrednému orgánu v tomto štáte.

Článok 7

1. Ústredné orgány navzájom spolupracujú a podporujú spoluprácu medzi príslušnými orgánmi svojich štátov na účely ochrany detí a dosiahnutia ostatných cieľov dohovoru.
2. Ústredné orgány prijímajú priamo všetky vhodné opatrenia, aby
 - a) poskytli informácie o právnom poriadku svojich štátov týkajúcom sa osvojenia a iné všeobecné informácie, ako sú štatistické údaje a štandardné tlačivá,
 - b) priebežne sa navzájom informovali o uplatňovaní dohovoru, a ak je to možné, odstraňovali prekážky pri jeho vykonávaní.

Článok 8

Ústredné orgány prijímajú buď priamo, alebo prostredníctvom verejných orgánov všetky vhodné opatrenia na predchádzanie nezákonnému finančnému alebo inému obohateniu v súvislosti s osvojením a na zabránenie všetkým postupom, ktoré sú v rozpore s cieľmi dohovoru.

Článok 9

Ústredné orgány prijímajú buď priamo, alebo prostredníctvom verejných orgánov, alebo iných inštitúcií riadne akreditovaných v ich štáte všetky vhodné opatrenia, najmä na účely

- a) zhromažďovania, uchovávaní a výmeny informácií o situácii dieťaťa a perspektívnych osvojiteľov v rozsahu potrebnom na ukončenie osvojenia,
- b) uľahčenia, sledovania a urýchlenia konania smerujúceho k dosiahnutiu osvojenia,
- c) podpory adopčného poradenstva a postadopčných služieb vo svojich štátoch,
- d) vzájomného poskytovania všeobecných hodnotiacich správ o skúsenostiach s medzištátnymi osvojeniami,
- e) poskytovania odpovede na opodstatnené žiadosti iných ústredných orgánov alebo verejných orgánov o informácie súvisiace s konkrétnym prípadom osvojenia v rozsahu povolenom právnym poriadkom ich štátov.

Článok 10

Akreditácia sa udeľí a ponechá iba tým inštitúciám, ktoré preukážu svoju spôsobilosť riadne vykonávať úlohy im zverené.

Článok 11

Akreditovaná inštitúcia

- a) sleduje výlučne neziskové ciele v súlade s podmienkami a v rozsahu, ktoré určili príslušné orgány štátu akreditácie,
- b) je riadená a obsadzovaná osobami kvalifikovanými na prácu v oblasti medzištátnych osvojení z hľadiska svojich morálnych vlastností a vzdelania alebo skúseností, a
- c) je vo veciach svojho zloženia, činnosti a finančnej situácie pod dohľadom príslušných orgánov tohto štátu.

Článok 12

Inštitúcia akreditovaná v jednom zmluvnom štáte môže pôsobiť v inom zmluvnom štáte, iba ak ju na to oprávnia príslušné orgány oboch štátov.

Článok 13

Označenie ústredných orgánov a vo vhodných prípadoch rozsah ich činnosti, ako aj názvy a adresy akreditovaných inštitúcií oznámi každý zmluvný štát Stálemu byru Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného.

IV. KAPITOLA

PROCESNÉ POŽIADAVKY PRI MEDZIŠTÁTNOM OSVOJENÍ

Článok 14

Osoby s obvyklým pobytom v jednom zmluvnom štáte, ktoré si želajú osvojiť dieťa s obvyklým pobytom v inom zmluvnom štáte, obrátia sa so žiadosťou na ústredný orgán v štáte svojho obvyklého pobytu.

Článok 15

1. Ak ústredný orgán prijímajúceho štátu dospeje k záveru, že žiadatelia sú na osvojenie spôsobilí a vhodní, vypracuje správu obsahujúcu informácie o ich totožnosti, spôsobilosti a vhodnosti na osvojenie, o pôvode, rodinných pomeroch a zdravotnom stave, o ich sociálnom prostredí, motivácii na osvojenie, o schopnosti zvládnuť medzištátne osvojenie, ako aj o charakteristických vlastnostiach detí, o ktoré by boli schopní sa starať.
2. Ústredný orgán zašle túto správu ústrednému orgánu štátu pôvodu.

Článok 16

1. Ak ústredný orgán štátu pôvodu dospeje k záveru, že dieťa je osvojiteľné,

- a) vypracuje správu obsahujúcu informácie o jeho totožnosti, osvojiteľnosti, pôvode, sociálnom prostredí, rodinných pomeroch, zdravotnom stave vrátane zdravotného stavu rodiny dieťaťa a o akýchkoľvek zvláštnych potrebách dieťaťa,
 - b) riadne zváži doterajšiu výchovu dieťaťa a jeho etnické, náboženské a kultúrne zázemie,
 - c) presvedčí sa, že súhlasy sa získali v súlade s článkom 4,
 - d) rozhodne, najmä na základe správ týkajúcich sa dieťaťa a jeho perspektívnych osvojiteľov, či plánované umiestnenie je v najlepšom záujme dieťaťa.
2. Ústredný orgán zašle ústrednému orgánu prijímajúceho štátu svoju správu o dieťati a dôkaz, že vyžadované súhlasy boli získané, a dôvody svojho rozhodnutia o umiestnení, pričom dbá o to, aby neodhalil totožnosť matky a otca, ak sa v štáte pôvodu ich totožnosť nesmie odhaliť.

Článok 17

Rozhodnutie o tom, že dieťa sa odovzdá perspektívnym osvojiteľom, možno v štáte pôvodu prijať, iba ak

- a) ústredný orgán tohto štátu sa presvedčil, že perspektívni osvojitelia súhlasia,
- b) ústredný orgán prijímajúceho štátu také rozhodnutie schválil, ak také schválenie vyžaduje právny poriadok tohto štátu alebo ústredný orgán štátu pôvodu,
- c) ústredné orgány oboch štátov odsúhlasili, že osvojenie sa môže uskutočniť, a
- d) dospelo sa k záveru podľa článku 5, že perspektívni osvojitelia sú na osvojenie spôsobilí a vhodní a že dieťaťu sa povolil alebo sa povolí vstup do tohto štátu a umožní sa mu trvalo sa na jeho území zdržiavať.

Článok 18

Ústredné orgány oboch štátov prijímajú všetky potrebné kroky, aby pre dieťa získali povolenie na vycestovanie zo štátu pôvodu a na jeho vstup do prijímajúceho štátu s možnosťou trvalo sa tam zdržiavať.

Článok 19

1. Premiestnenie dieťaťa do prijímajúceho štátu sa môže uskutočniť, iba ak boli splnené požiadavky článku 17.
2. Ústredné orgány oboch štátov zabezpečia, aby sa toto premiestnenie uskutočnilo za bezpečných a primeraných okolností, a ak je to možné, v sprievode osvojiteľov alebo perspektívnych osvojiteľov.
3. Ak sa premiestnenie dieťaťa neuskutoční, správy podľa článkov 15 a 16 sa zašlú späť orgánom, ktoré ich poskytli.

Článok 20

Ústredné orgány sa priebežne informujú o procese osvojenia a o opatreniach prijatých na jeho ukončenie, ako aj o priebehu umiestnenia, ak sa vyžaduje skúšobná lehota.

Článok 21

1. Ak sa má osvojenie uskutočniť po premiestnení dieťaťa do prijímajúceho štátu a ústredný orgán tohto štátu sa domnieva, že ďalšie trvanie umiestnenia dieťaťa u perspektívnych osvojiteľov nie je v najlepšom záujme dieťaťa, tento ústredný orgán prijme opatrenia potrebné na ochranu dieťaťa, najmä zabezpečí,

- a) aby dieťa bolo odňaté perspektívnym osvojiteľom a postará sa o jeho dočasnú starostlivosť,
 - b) po konzultácii s ústredným orgánom štátu pôvodu bez odkladu nové umiestnenie dieťaťa s perspektívou osvojenia, alebo ak to nie je vhodné, zabezpečí náhradnú dlhodobú starostlivosť; osvojenie sa neuskutoční, kým ústredný orgán štátu pôvodu nebol riadne informovaný o nových perspektívnych osvojiteľoch,
 - c) v krajnom prípade návrat dieťaťa, ak to jeho záujem vyžaduje.
2. V závislosti najmä od veku a stupňa vyspelosti dieťaťa je nutné konzultovať s dieťaťom, a ak je to vhodné, musí sa získať aj jeho súhlas s opatreniami vykonávanými podľa tohto článku.

Článok 22

1. Úlohy ústredného orgánu podľa tejto kapitoly môžu vykonávať verejné orgány alebo inštitúcie akreditované podľa III. kapitoly v rozsahu povolenom právnym poriadkom ich štátu.
2. Každý zmluvný štát môže zaslať depozitárovi dohovoru vyhlásenie o tom, že úlohy ústredného orgánu podľa článkov 15 až 21 môžu v jeho štáte vykonávať v rozsahu povolenom právnym poriadkom a pod dohľadom príslušných orgánov toho štátu aj inštitúcie alebo osoby, ktoré
 - a) spĺňajú požiadavky bezúhonnosti, odbornosti, skúsenosti a zodpovednosti vyžadované týmto štátom, a
 - b) sú kvalifikované z hľadiska svojich morálnych vlastností a vzdelania alebo skúseností na to, aby pracovali v oblasti medzištátnych osvojení.
3. Zmluvný štát, ktorý urobí vyhlásenie podľa odseku 2, priebežne informuje Stále byro Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného o názvoch/menách a adresách týchto inštitúcií a osôb.
4. Každý zmluvný štát môže zaslať depozitárovi dohovoru vyhlásenie o tom, že osvojenie detí s obvyklým pobytom na jeho území sa môže uskutočniť, len ak úlohy ústredných orgánov sa vykonávajú v súlade s odsekom 1.
5. Bez ohľadu na prípadné vyhlásenie urobené podľa odseku 2 sa správy podľa článkov 15 a 16 v každom prípade vyhotovia pod dohľadom ústredného orgánu alebo iných orgánov alebo inštitúcií uvedených v odseku 1.

V. KAPITOLA

UZNANIE A ÚČINKY OSVOJENIA

Článok 23

1. Osvojenie osvedčené príslušným orgánom štátu osvojenia ako osvojenie, ktoré sa uskutočnilo podľa dohovoru, uznáva sa v ostatných zmluvných štátoch bez ďalšieho konania. V osvedčení sa uvedie, kedy a kto vyjadril súhlas v zmysle článku 17 písm. c).
2. Každý zmluvný štát oznámi pri podpise, ratifikácii, prijatí, schválení alebo pristúpení depozitárovi dohovoru označenie a úlohy orgánu alebo orgánov, ktoré sú v tomto štáte oprávnené vydať osvedčenie. Oznámi depozitárovi aj každú zmenu určenia týchto orgánov.

Článok 24

Uznanie osvojenia možno odmietnuť v zmluvnom štáte, iba ak osvojenie je v zrejmom rozpore s jeho verejným poriadkom, pričom sa musí zväziť najlepší záujem dieťaťa.

Článok 25

Zmluvný štát môže deponitárovi dohovoru zaslať vyhlásenie o tom, že nebude uznávať podľa tohto dohovoru osvojenia, ktoré sa uskutočnili na základe dohody uzavretej podľa článku 39 ods. 2.

Článok 26

1. Uznanie osvojenia znamená uznanie

- a) právneho vzťahu rodiča a dieťaťa medzi dieťaťom a jeho osvojiteľmi,
 - b) rodičovských práv a povinností osvojiteľov voči dieťaťu,
 - c) ukončenia predtým existujúceho právneho vzťahu medzi dieťaťom a jeho matkou a otcom, ak osvojenie má tento účinok v zmluvnom štáte, v ktorom sa osvojenie uskutočnilo.
2. V prípade osvojenia, ktoré má účinok ukončenia predtým existujúceho právneho vzťahu rodiča a dieťaťa, má dieťa v prijímajúcom štáte a v každom inom zmluvnom štáte, v ktorom sa osvojenie uznalo, práva rovnocenné tým, ktoré vyplývajú z osvojenia majúceho taký účinok v príslušnom štáte.
3. Ustanovenia predchádzajúcich odsekov nevyklučujú použitie akéhokoľvek ustanovenia priaznivejšieho pre dieťa platného v zmluvnom štáte, v ktorom sa má osvojenie uznať.

Článok 27

1. Ak osvojenie, ktoré sa uskutočnilo v štáte pôvodu, nemá účinok ukončenia predtým existujúceho právneho vzťahu rodiča a dieťaťa, môže sa v prijímajúcom štáte, v ktorom sa osvojenie na základe dohovoru uznáva, transformovať na osvojenie, ktoré taký účinok má, ak

- a) právny poriadok prijímajúceho štátu to dovoľuje a
 - b) súhlasy uvedené v článku 4 písm. c) a d) sa udelili alebo sa udelia na účel takého osvojenia.
2. Článok 23 sa použije aj na rozhodnutie o transformácii osvojenia.

VI. KAPITOLA

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 28

Dohovor nemá vplyv na zákony štátu pôvodu, ktoré vyžadujú, aby osvojenie dieťaťa s obvyklým pobytom v tomto štáte sa uskutočnilo v tomto štáte alebo ktoré zakazujú umiestnenie dieťaťa v prijímajúcom štáte alebo jeho premiestnenie do tohto štátu pred osvojením.

Článok 29

Medzi perspektívnymi osvojiteľmi a rodičmi dieťaťa alebo inou osobou, ktorá sa stará o dieťa, nesmie sa uskutočniť žiadny kontakt, kým sa nesplnia požiadavky článku 4 písm. a) až c) a článku 5 písm. a) okrem prípadu, ak sa osvojenie uskutočňuje v rámci rodiny alebo ak je kontakt v súlade s podmienkami určenými príslušným orgánom štátu pôvodu.

Článok 30

1. Príslušné orgány zmluvného štátu zaručia, že informácie, ktoré majú o pôvode dieťaťa, najmä informácie týkajúce sa identity jeho rodičov a ich zdravotnej dokumentácie, sa uchovávajú.
2. Príslušné orgány zmluvného štátu zaručia, aby dieťa alebo jeho zástupca mali za primeraného usmernenia prístup k týmto informáciám v rozsahu, v akom to povoľuje právny poriadok tohto štátu.

Článok 31

Bez ohľadu na ustanovenie článku 30 osobné údaje získané alebo zaslané podľa dohovoru, najmä údaje uvedené v článkoch 15 a 16, smú sa použiť iba na účely, na aké sa získali alebo zaslali.

Článok 32

1. Nikto nesmie získavať neprimeraný finančný ani iný prospech z činnosti súvisiacej s medzištátnym osvojením.
2. Môžu sa požadovať a platiť iba trovy a náklady vrátane primeraného honoráru osôb zapojených do osvojenia.
3. Riaditelia, referenti a zamestnanci inštitúcií zapojených do osvojenia nesmú poberať pracovné odmeny, ktoré sú neprimerane vysoké v pomere k poskytovaným službám.

Článok 33

Príslušný orgán, ktorý zistí, že niektoré z ustanovení dohovoru sa nedodržalo alebo existuje vážne riziko, že sa nedodrží, informuje o tom okamžite ústredný orgán svojho štátu. Tento ústredný orgán má povinnosť zabezpečiť, že sa prijmú primerané opatrenia.

Článok 34

Ak o to požiada príslušný orgán štátu, ktorému je písomnosť určená, musí sa mu predložiť overený preklad s osvedčením, že preklad sa zhoduje s originálom. Ak sa neurčí inak, náklady takého prekladu hradia perspektívni osvojiteľia.

Článok 35

Príslušné orgány zmluvných štátov budú v procese osvojenia konať bez zbytočného odkladu.

Článok 36

Vo vzťahu k štátu, ktorý má vo veciach osvojenia dva alebo viac právnych poriadkov, ktoré sa používajú v rôznych územných celkoch, každý odkaz na

- a) obvyklý pobyt v tomto štáte je potrebné považovať za odkaz na obvyklý pobyt v územnom celku tohto štátu,
- b) právny poriadok tohto štátu je potrebné považovať za odkaz na právny poriadok platný v územnom celku tohto štátu,
- c) príslušné orgány alebo verejné orgány tohto štátu je potrebné považovať za orgány oprávnené konať v príslušnom územnom celku,
- d) akreditované inštitúcie tohto štátu je potrebné považovať za odkaz na inštitúcie akreditované v príslušnom územnom celku.

Článok 37

Vo vzťahu k štátu, ktorý má vo veciach osvojenia dva alebo viac právnych poriadkov, ktoré sa používajú vo vzťahu k rôznym kategóriám osôb, každý odkaz na právny poriadok tohto štátu sa považuje za odkaz na právny systém určený vnútroštátnym právnym poriadkom tohto štátu.

Článok 38

Štát, v ktorom jednotlivé územné celky majú svoje vlastné právne predpisy vo veci osvojenia, nie je povinný uplatniť dohovor, ak štát s jednotným právnym poriadkom by nebol povinný ho uplatniť.

Článok 39

1. Tento dohovor nemá vplyv na platnosť medzinárodných zmlúv, ktorých zmluvnými stranami sú zmluvné štáty tohto dohovoru a ktoré obsahujú ustanovenia týkajúce sa otázok upravených týmto dohovorom, pokiaľ zmluvné strany tejto medzinárodnej zmluvy nevyhlásia inak.
2. Každý zmluvný štát môže uzavrieť dohody s jedným alebo s viacerými zmluvnými štátmi s cieľom zlepšiť vykonávanie dohovoru v ich vzájomných vzťahoch. Také dohody môžu meniť iba ustanovenia článkov 14 až 16 a 18 až 21. Štáty, ktoré uzavreli takú dohodu, zašlú jej odpis deponitárovi dohovoru.

Článok 40

Výhrady k dohovoru nie sú možné.

Článok 41

Dohovor sa uplatní v každom prípade, keď sa žiadosť podľa článku 14 doručila po tom, ako dohovor nadobudol platnosť v prijímajúcom štáte a v štáte pôvodu.

Článok 42

Generálny tajomník Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného zvolá v pravidelných intervaloch Zvláštnu komisiu na účely vyhodnotenia praktického vykonávania dohovoru.

VII. KAPITOLA ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 43

1. Dohovor je otvorený na podpis štátom, ktoré boli členmi Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného v čase jej sedemnásteho zasadnutia, a štátom, ktoré sa na tomto zasadnutí zúčastnili.
2. Dohovor podlieha ratifikácii, prijatiu alebo schváleniu. Ratifikačné listiny, listiny o prijatí alebo schválení budú uložené u ministra zahraničných vecí Holandského kráľovstva, deponitára dohovoru.

Článok 44

1. Každý iný štát môže k dohovoru pristúpiť po tom, ako dohovor nadobudol platnosť podľa článku 46 ods. 1.
2. Listina o prístupe bude uložená u deponitára.
3. Prístup sa stane účinným iba vo vzťahu medzi pristupujúcim štátom a tými zmluvnými štátmi, ktoré nevznesú námietku proti jeho prístupu do šiestich mesiacov po doručení oznámenia podľa článku 48 písm. b). Štát môže takú námietku vzniesť aj v čase, keď ratifikuje, prijíma alebo schvaľuje dohovor po prístupe. Taká námietka sa oznámi deponitárovi.

Článok 45

1. Ak má štát dva alebo viac územných celkov, v ktorých sa vo veciach upravených týmto dohovorom používajú rôzne právne poriadky, môže pri podpise, ratifikácii, prijatí, schválení alebo pristúpení vyhlásiť, že dohovor sa uplatní na všetky jeho územné celky alebo len na jeden, alebo na niekoľko z nich a také svoje vyhlásenie môže kedykoľvek zmeniť novým vyhlásením.
2. Každé také vyhlásenie sa oznámi deponitárovi a musí výslovne označiť územné celky, na ktoré sa dohovor uplatní.
3. Ak štát neurobí vyhlásenie podľa tohto článku, dohovor sa uplatní na všetky územné celky tohto štátu.

Článok 46

1. Dohovor nadobudne platnosť prvým dňom mesiaca nasledujúceho po uplynutí troch mesiacov odo dňa uloženia tretej ratifikačnej listiny, listiny o prijatí alebo schválení podľa článku 43.
2. Potom dohovor nadobudne platnosť pre
 - a) každý štát, ktorý ho ratifikuje, prijme alebo schváli, alebo k nemu pristúpi, prvým dňom mesiaca nasledujúceho po uplynutí troch mesiacov odo dňa uloženia jeho ratifikačnej listiny, listiny o prijatí, schválení alebo o prístupe,
 - b) územné celky, na ktoré bol dohovor rozšírený v súlade s článkom 45, prvým dňom mesiaca nasledujúceho po uplynutí troch mesiacov odo dňa vyhlásenia podľa uvedeného článku.

Článok 47

1. Každý zmluvný štát môže dohovor vypovedať písomným oznámením depozitárovi.
2. Výpoveď nadobudne platnosť prvým dňom mesiaca nasledujúceho po uplynutí dvanástich mesiacov po doručení oznámenia depozitárovi. Ak je v oznámení na nadobudnutie platnosti výpovede určená dlhšia lehota, výpoveď nadobudne platnosť uplynutím tejto lehoty odo dňa doručenia oznámenia depozitárovi.

Článok 48

Depozitár oznámi členským štátom Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného, ostatným štátom, ktoré sa zúčastnili na sedemnástom zasadnutí, a štátom, ktoré pristúpili v súlade s článkom 44,

- a) podpisy, ratifikácie, prijatia a schválenia uvedené v článku 43,
- b) prístupy a námietky k prístupom uvedené v článku 44,
- c) dátum nadobudnutia platnosti dohovoru v súlade s článkom 46,
- d) vyhlásenia a označenia uvedené v článkoch 22, 23, 25 a 45,
- e) dohody podľa článku 39,
- f) výpovede podľa článku 47.

Na dôkaz toho podpísaní, riadne na to splnomocnení, podpísali tento dohovor.

Dané v Haagu 29. mája 1993 v anglickom a francúzskom jazyku, pričom obe znenia majú rovnakú platnosť, v jednom vyhotovení, ktoré bude uložené v archívoch vlády Holandského kráľovstva a ktorého overená kópia sa odovzdá diplomatickou cestou každému členskému štátu Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného v čase sedemnásteho zasadnutia a každému štátu, ktorý sa na tomto zasadnutí zúčastnil.

Príloha
k č. 380/2001 Z. z.

CONVENTION
on Protection of Children and Co-operation
in respect of intercountry Adoption

The States signatory to the present Convention,

Recognizing that the child, for the full and harmonious development of his or her personality, should grow up in a family environment, in an atmosphere of happiness, love and understanding,

Recalling that each State should take, as a matter of priority, appropriate measures to enable the child to remain in the care of his or her family of origin,

Recognizing that intercountry adoption may offer the advantage of a permanent family to a child for whom a suitable family cannot be found in his or her State of origin,

Convinced of the necessity to take measures to ensure that intercountry adoptions are made in the best interests of the child and with respect for his or her fundamental rights, and to prevent the abduction, the sale of, or traffic in children,

Desiring to establish common provisions to this effect, taking into account the principles set forth in international instruments, in particular the United Nations Convention on the Rights of the Child, of 20 November 1989, and the United Nations Declaration on Social and Legal Principles relating to the Protection and Welfare of Children, with Special Reference to Foster Placement and Adoption Nationally and Internationally (General Assembly Resolution 41/85, of 3 December 1986),

Have agreed upon the following provisions:

CHAPTER I
SCOPE OF THE CONVENTION

Article 1

The objects of the present Convention are

- a) to establish safeguards to ensure that intercountry adoptions take place in the best interests of the child and with respect for his or her fundamental rights as recognized in international law;
- b) to establish a system of co-operation amongst Contracting States to ensure that those safeguards are respected and thereby prevent the abduction, the sale of, or traffic in children;
- c) to secure the recognition in Contracting States of adoptions made in accordance with the Convention.

Article 2

1. The Convention shall apply where a child habitu-

ally resident in one Contracting State ("the State of origin") has been, is being, or is to be moved to another Contracting State ("the receiving State") either after his or her adoption in the State of origin by spouses or a person habitually resident in the receiving State, or for the purposes of such an adoption in the receiving State or in the State of origin.

2. The Convention covers only adoptions which create a permanent parent-child relationship.

Article 3

The Convention ceases to apply if the agreements mentioned in Article 17, sub-paragraph c, have not been given before the child attains the age of eighteen years.

CHAPTER II
REQUIREMENTS FOR INTERCOUNTRY
ADOPTIONS

Article 4

An adoption within the scope of the Convention shall take place only if the competent authorities of the State of origin

- a) have established that the child is adoptable;
- b) have determined, after possibilities for placement of the child within the State of origin have been given due consideration, that an intercountry adoption is in the child's best interests;
- c) have ensured that
 1. the persons, institutions and authorities whose consent is necessary for adoption, have been counselled as may be necessary and duly informed of the effects of their consent, in particular whether or not an adoption will result in the termination of the legal relationship between the child and his or her family of origin,
 2. such persons, institutions and authorities have given their consent freely, in the required legal form, and expressed or evidenced in writing,
 3. the consents have not been induced by payment or compensation of any kind and have not been withdrawn, and
 4. the consent of the mother, where required, has been given only after the birth of the child; and
- d) have ensured, having regard to the age and degree of maturity of the child, that
 1. he or she has been counselled and duly informed of the effects of the adoption and of his or her

consent to the adoption, where such consent is required,

2. consideration has been given to the child's wishes and opinions,
3. the child's consent to the adoption, where such consent is required, has been given freely, in the required legal form, and expressed or evidenced in writing, and
4. such consent has not been induced by payment or compensation of any kind.

Article 5

An adoption within the scope of the Convention shall take place only if the competent authorities of the receiving State

- a) have determined that the prospective adoptive parents are eligible and suited to adopt;
- b) have ensured that the prospective adoptive parents have been counselled as may be necessary; and
- c) have determined that the child is or will be authorized to enter and reside permanently in that State.

CHAPTER III CENTRAL AUTHORITIES AND ACCREDITED BODIES

Article 6

1. A Contracting State shall designate a Central Authority to discharge the duties which are imposed by the Convention upon such authorities.

2. Federal States, States with more than one system of law or States having autonomous territorial units shall be free to appoint more than one Central Authority and to specify the territorial or personal extent of their functions. Where a State has appointed more than one Central Authority, it shall designate the Central Authority to which any communication may be addressed for transmission to the appropriate Central Authority within that State.

Article 7

1. Central Authorities shall co-operate with each other and promote co-operation amongst the competent authorities in their States to protect children and to achieve the other objects of the Convention.

2. They shall take directly all appropriate measures to

- a) provide information as to the laws of their States concerning adoption and other general information, such as statistics and standard forms;
- b) keep one another informed about the operation of the Convention and, as far as possible, eliminate any obstacles to its application.

Article 8

Central Authorities shall take, directly or through public authorities, all appropriate measures to prevent improper financial or other gain in connection with an adoption and to deter all practices contrary to the objects of the Convention.

Article 9

Central Authorities shall take, directly or through public authorities or other bodies duly accredited in their State, all appropriate measures, in particular to

- a) collect, preserve and exchange information about the situation of the child and the prospective adoptive parents, so far as is necessary to complete the adoption;
- b) facilitate, follow and expedite proceedings with a view to obtaining the adoption;
- c) promote the development of adoption counselling and post-adoption services in their States;
- d) provide each other with general evaluation reports about experience with intercountry adoption;
- e) reply, in so far as is permitted by the law of their State, to justified requests from other Central Authorities or public authorities for information about a particular adoption situation.

Article 10

Accreditation shall only be granted to and maintained by bodies demonstrating their competence to carry out properly the tasks with which they may be entrusted.

Article 11

An accredited body shall

- a) pursue only non-profit objectives according to such conditions and within such limits as may be established by the competent authorities of the State of accreditation;
- b) be directed and staffed by persons qualified by their ethical standards and by training or experience to work in the field of intercountry adoption; and
- c) be subject to supervision by competent authorities of that State as to its composition, operation and financial situation.

Article 12

A body accredited in one Contracting State may act in another Contracting State only if the competent authorities of both States have authorized it to do so.

Article 13

The designation of the Central Authorities and, where appropriate, the extent of their functions, as well as the names and addresses of the accredited bodies shall be communicated by each Contracting State to the Permanent Bureau of the Hague Conference on Private International Law.

CHAPTER IV PROCEDURAL REQUIREMENTS IN INTERCOUNTRY ADOPTION

Article 14

Persons habitually resident in a Contracting State, who wish to adopt a child habitually resident in an-

other Contracting State, shall apply to the Central Authority in the State of their habitual residence.

Article 15

1. If the Central Authority of the receiving State is satisfied that the applicants are eligible and suited to adopt, it shall prepare a report including information about their identity, eligibility and suitability to adopt, background, family and medical history, social environment, reasons for adoption, ability to undertake an intercountry adoption, as well as the characteristics of the children for whom they would be qualified to care.

2. It shall transmit the report to the Central Authority of the State of origin.

Article 16

1. If the Central Authority of the State of origin is satisfied that the child is adoptable, it shall

- a) prepare a report including information about his or her identity, adoptability, background, social environment, family history, medical history including that of the child's family, and any special needs of the child;
- b) give due consideration to the child's upbringing and to his or her ethnic, religious and cultural background;
- c) ensure that consents have been obtained in accordance with Article 4; and
- d) determine, on the basis in particular of the reports relating to the child and the prospective adoptive parents, whether the envisaged placement is in the best interests of the child.

2. It shall transmit to the Central Authority of the receiving State its report on the child, proof that the necessary consents have been obtained and the reasons for its determination on the placement, taking care not to reveal the identity of the mother and the father if, in the State of origin, these identities may not be disclosed.

Article 17

Any decision in the State of origin that a child should be entrusted to prospective adoptive parents may only be made if

- a) the Central Authority of that State has ensured that the prospective adoptive parents agree;
- b) the Central Authority of the receiving State has approved such decision, where such approval is required by the law of that State or by the Central Authority of the State of origin;
- c) the Central Authorities of both States have agreed that the adoption may proceed; and
- d) it has been determined, in accordance with Article 5, that the prospective adoptive parents are eligible and suited to adopt and that the child is or will be authorized to enter and reside permanently in the receiving State.

Article 18

The Central Authorities of both States shall take all necessary steps to obtain permission for the child to leave the State of origin and to enter and reside permanently in the receiving State.

Article 19

1. The transfer of the child to the receiving State may only be carried out if the requirements of Article 17 have been satisfied.

2. The Central Authorities of both States shall ensure that this transfer takes place in secure and appropriate circumstances and, if possible, in the company of the adoptive or prospective adoptive parents.

3. If the transfer of the child does not take place, the reports referred to in Articles 15 and 16 are to be sent back to the authorities who forwarded them.

Article 20

The Central Authorities shall keep each other informed about the adoption process and the measures taken to complete it, as well as about the progress of the placement if a probationary period is required.

Article 21

1. Where the adoption is to take place after the transfer of the child to the receiving State and it appears to the Central Authority of that State that the continued placement of the child with the prospective adoptive parents is not in the child's best interests, such Central Authority shall take the measures necessary to protect the child, in particular

- a) to cause the child to be withdrawn from the prospective adoptive parents and to arrange temporary care;
- b) in consultation with the Central Authority of the State of origin, to arrange without delay a new placement of the child with a view to adoption or, if this is not appropriate, to arrange alternative long-term care; an adoption shall not take place until the Central Authority of the State of origin has been duly informed concerning the new prospective adoptive parents;
- c) as a last resort, to arrange the return of the child, if his or her interests so require.

2. Having regard in particular to the age and degree of maturity of the child, he or she shall be consulted and, where appropriate, his or her consent obtained in relation to measures to be taken under this Article.

Article 22

1. The functions of a Central Authority under this Chapter may be performed by public authorities or by bodies accredited under Chapter III, to the extent permitted by the law of its State.

2. Any Contracting State may declare to the depositary of the Convention that the functions of the Central Authority under Articles 15 to 21 may be performed in

that State, to the extent permitted by the law and subject to the supervision of the competent authorities of that State, also by bodies or persons who

- a) meet the requirements of integrity, professional competence, experience and accountability of that State; and
- b) are qualified by their ethical standards and by training or experience to work in the field of inter-country adoption.

3. A Contracting State which makes the declaration provided for in paragraph 2 shall keep the Permanent Bureau of the Hague Conference on Private International Law informed of the names and addresses of these bodies and persons.

4. Any Contracting State may declare to the depositary of the Convention that adoptions of children habitually resident in its territory may only take place if the functions of the Central Authorities are performed in accordance with paragraph 1.

5. Notwithstanding any declaration made under paragraph 2, the reports provided for in Articles 15 and 16 shall, in every case, be prepared under the responsibility of the Central Authority or other authorities or bodies in accordance with paragraph 1.

CHAPTER V RECOGNITION AND EFFECTS OF THE ADOPTION

Article 23

1. An adoption certified by the competent authority of the State of the adoption as having been made in accordance with the Convention shall be recognized by operation of law in the other Contracting States. The certificate shall specify when and by whom the agreements under Article 17, sub-paragraph c), were given.

2. Each Contracting State shall, at the time of signature, ratification, acceptance, approval or accession, notify the depositary of the Convention of the identity and the functions of the authority or the authorities which, in that State, are competent to make the certification. It shall also notify the depositary of any modification in the designation of these authorities.

Article 24

The recognition of an adoption may be refused in a Contracting State only if the adoption is manifestly contrary to its public policy, taking into account the best interests of the child.

Article 25

Any Contracting State may declare to the depositary of the Convention that it will not be bound under this Convention to recognize adoptions made in accordance with an agreement concluded by application of Article 39, paragraph 2.

Article 26

1. The recognition of an adoption includes recognition of

- a) the legal parent-child relationship between the child and his or her adoptive parents;
- b) parental responsibility of the adoptive parents for the child;
- c) the termination of a pre-existing legal relationship between the child and his or her mother and father, if the adoption has this effect in the Contracting State where it was made.

2. In the case of an adoption having the effect of terminating a pre-existing legal parent-child relationship, the child shall enjoy in the receiving State, and in any other Contracting State where the adoption is recognized, rights equivalent to those resulting from adoptions having this effect in each such State.

3. The preceding paragraphs shall not prejudice the application of any provision more favourable for the child, in force in the Contracting State which recognizes the adoption.

Article 27

1. Where an adoption granted in the State of origin does not have the effect of terminating a pre-existing legal parent-child relationship, it may, in the receiving State which recognizes the adoption under the Convention, be converted into an adoption having such an effect

- a) if the law of the receiving State so permits; and
- b) if the consents referred to in Article 4, sub-paragraphs c and d, have been or are given for the purpose of such an adoption.

2. Article 23 applies to the decision converting the adoption.

CHAPTER VI GENERAL PROVISIONS

Article 28

The Convention does not affect any law of a State of origin which requires that the adoption of a child habitually resident within that State take place in that State or which prohibits the child's placement in, or transfer to, the receiving State prior to adoption.

Article 29

There shall be no contact between the prospective adoptive parents and the child's parents or any other person who has care of the child until the requirements of Article 4, sub-paragraphs a) to c), and Article 5, sub-paragraph a), have been met, unless the adoption takes place within a family or unless the contact is in compliance with the conditions established by the competent authority of the State of origin.

Article 30

1. The competent authorities of a Contracting State shall ensure that information held by them concerning

the child's origin, in particular information concerning the identity of his or her parents, as well as the medical history, is preserved.

2. They shall ensure that the child or his or her representative has access to such information, under appropriate guidance, in so far as is permitted by the law of that State.

Article 31

Without prejudice to Article 30, personal data gathered or transmitted under the Convention, especially data referred to in Articles 15 and 16, shall be used only for the purposes for which they were gathered or transmitted.

Article 32

1. No one shall derive improper financial or other gain from an activity related to an intercountry adoption.

2. Only costs and expenses, including reasonable professional fees of persons involved in the adoption, may be charged or paid.

3. The directors, administrators and employees of bodies involved in an adoption shall not receive remuneration which is unreasonably high in relation to services rendered.

Article 33

A competent authority which finds that any provision of the Convention has not been respected or that there is a serious risk that it may not be respected, shall immediately inform the Central Authority of its State. This Central Authority shall be responsible for ensuring that appropriate measures are taken.

Article 34

If the competent authority of the State of destination of a document so requests, a translation certified as being in conformity with the original must be furnished. Unless otherwise provided, the costs of such translation are to be borne by the prospective adoptive parents.

Article 35

The competent authorities of the Contracting States shall act expeditiously in the process of adoption.

Article 36

In relation to a State which has two or more systems of law with regard to adoption applicable in different territorial units

- a) any reference to habitual residence in that State shall be construed as referring to habitual residence in a territorial unit of that State;
- b) any reference to the law of that State shall be construed as referring to the law in force in the relevant territorial unit;
- c) any reference to the competent authorities or to the public authorities of that State shall be construed

as referring to those authorized to act in the relevant territorial unit;

- d) any reference to the accredited bodies of that State shall be construed as referring to bodies accredited in the relevant territorial unit.

Article 37

In relation to a State which with regard to adoption has two or more systems of law applicable to different categories of persons, any reference to the law of that State shall be construed as referring to the legal system specified by the law of that State.

Article 38

A State within which different territorial units have their own rules of law in respect of adoption shall not be bound to apply the Convention where a State with a unified system of law would not be bound to do so.

Article 39

1. The Convention does not affect any international instrument to which Contracting States are Parties and which contains provisions on matters governed by the Convention, unless a contrary declaration is made by the States Parties to such instrument.

2. Any Contracting State may enter into agreements with one or more other Contracting States, with a view to improving the application of the Convention in their mutual relations. These agreements may derogate only from the provisions of Articles 14 to 16 and 18 to 21. The States which have concluded such an agreement shall transmit a copy to the depositary of the Convention.

Article 40

No reservation to the Convention shall be permitted.

Article 41

The Convention shall apply in every case where an application pursuant to Article 14 has been received after the Convention has entered into force in the receiving State and the State of origin.

Article 42

The Secretary General of the Hague Conference on Private International Law shall at regular intervals convene a Special Commission in order to review the practical operation of the Convention.

CHAPTER VII FINAL CLAUSES

Article 43

1. The Convention shall be open for signature by the States which were Members of the Hague Conference on Private International Law at the time of its Seventeenth Session and by the other States which participated in that Session.

2. It shall be ratified, accepted or approved and the instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of the Netherlands, depositary of the Convention.

Article 44

1. Any other State may accede to the Convention after it has entered into force in accordance with Article 46, paragraph 1.

2. The instrument of accession shall be deposited with the depositary.

3. Such accession shall have effect only as regards the relations between the acceding State and those Contracting States which have not raised an objection to its accession in the six months after the receipt of the notification referred to in sub-paragraph b) of Article 48. Such an objection may also be raised by States at the time when they ratify, accept or approve the Convention after an accession. Any such objection shall be notified to the depositary.

Article 45

1. If a State has two or more territorial units in which different systems of law are applicable in relation to matters dealt with in the Convention, it may at the time of signature, ratification, acceptance, approval or accession declare that this Convention shall extend to all its territorial units or only to one or more of them and may modify this declaration by submitting another declaration at any time.

2. Any such declaration shall be notified to the depositary and shall state expressly the territorial units to which the Convention applies.

3. If a State makes no declaration under this Article, the Convention is to extend to all territorial units of that State.

Article 46

1. The Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of three months after the deposit of the third instrument of ratification, acceptance or approval referred to in Article 43.

2. Thereafter the Convention shall enter into force a) for each State ratifying, accepting or approving it subsequently, or acceding to it, on the first day of

the month following the expiration of three months after the deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession;

b) for a territorial unit to which the Convention has been extended in conformity with Article 45, on the first day of the month following the expiration of three months after the notification referred to in that Article.

Article 47

1. A State Party to the Convention may denounce it by a notification in writing addressed to the depositary.

2. The denunciation takes effect on the first day of the month following the expiration of twelve months after the notification is received by the depositary. Where a longer period for the denunciation to take effect is specified in the notification, the denunciation takes effect upon the expiration of such longer period after the notification is received by the depositary.

Article 48

The depositary shall notify the States Members of the Hague Conference on Private International Law, the other States which participated in the Seventeenth Session and the States which have acceded in accordance with Article 44, of the following

- a) the signatures, ratifications, acceptances and approvals referred to in Article 43;
- b) the accessions and objections raised to accessions referred to in Article 44;
- c) the date on which the Convention enters into force in accordance with Article 46;
- d) the declarations and designations referred to in Articles 22, 23, 25 and 45;
- e) the agreements referred to in Article 39;
- f) the denunciations referred to in Article 47.

In witness whereof the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Convention.

Done at The Hague, on the 29th day of May 1993, in the English and French languages, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Government of the Kingdom of the Netherlands, and of which a certified copy shall be sent, through diplomatic channels, to each of the States Members of the Hague Conference on Private International Law at the date of its Seventeenth Session and to each of the other States which participated in that Session.

